

Оперативно-розшукова характеристика злочинів, пов'язаних із заняттям гральним бізнесом

Сергієнко М.О., курсант 306 навчальної групи ННІ № 1 НАВС.

Науковий керівник: доцент кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук, доцент **Шевчук О.Ю.**

Незважаючи на посилення державно-правової протидії соціально негативному явищу – заняттю гральним бізнесом, зокрема шляхом доповнення Кримінального кодексу (КК) України статтею 203-2, у якій установлену кримінальну відповідальність за зняття гральним бізнесом, досі мають місце випадки незаконної організації, проведення азартних ігор з наданням можливості доступу до них невизначеному колу зацікавлених осіб, зокрема неповнолітнім. За даними МВС України упродовж 2016 року працівники підрозділів ДСБЕЗ опрацьовано близько 2,5 тис. звернень щодо надання послуг у сфері грального бізнесу на території держави. Такі результати оперативно-службової діяльності зумовлюють необхідність дослідження особливостей учинення та кваліфікації злочинів, пов'язаних з гральним бізнесом.

Стаття 203-2 КК України передбачає відповідальність за заняття гральним бізнесом. Якщо запрограмований програш гравця (одержання або неодержання гравцем виграву (призу) не залежать від випадковості), учинене може кваліфікуватись як заволодіння чужим майном шляхом обману, тобто шахрайство, за ст. 190 КК України. Якщо заняття гральним бізнесом маскується під організацію та проведення лотерей і супроводжується підробленням білетів державної лотереї, такі дії можна кваліфікувати за сукупністю злочинів – за ст.203-2 та 199 КК України, якою встановлено кримінальну відповідальність за виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, увезення в Україну з метою використання під час продажу товарів, збуту підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного збору чи голографічних захисних елементів. Злочини у сфері грального бізнесу можуть учинятися і службовою особою, яка дала вказівку здійснювати заборонену діяльність або керувала нею. За наявності відповідних підстав, дії такої особи слід кваліфікувати додатково за статтями розділу XVII «Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг» Особливої частини КК України.

Оперативна значима поведінка має декілька варіантів, а саме: організація азартних ігор; підготовка до заняття гральним бізнесом; проведення азартних ігор; надання можливості доступу до азартних ігор; допоміжні дії персоналу обслуговування; ужиття конспіративних заходів з метою приховання грального бізнесу; надання посередницьких послуг у занятті гральним бізнесом; учинення шахрайських дій у процесі незаконного надання послуг у занятті гральним бізнесом;

До осіб злочинців належать: організатори азартних ігор; виконавці; особи, які виконують розпорядження організаторів азартних ігор.

Суб'єкти, які становлять оперативний інтерес – особи, які організують і вчинюють злочин, службові особи, які сприяють учиненню злочину, особи, що можуть надати інформацію, що становить оперативний інтерес (як гласним, так і негласним шляхом).

Об'єкти, що становлять гральний інтерес: гральне обладнання; електронні гроші, що формуються шляхом прийому касиром готівки; документи про право власності на приміщення, у якому просяться азартні ігри; комп'ютерна інформація; приміщення, у яких розташовано гральні заклади та їх обладнання.

Таким чином, нами визначено оперативно-розшукову характеристику злочинів, пов'язаних із заняттям гральним бізнесом, розглянуто її головні елементи й особливості використання в діяльності МВС України.